

ze dne 9. února 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem shluknutí dle § 281 tr. zák. — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Bezdůvodna jest stížnost i po stránce hmotněprávní, (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), pokud neshledává neuposlechnutí policejního rozkazu stran vycházky z domu pro soudní trestnost dle § 281 tr. zák. postačitelným, ježto § 281 tr. zák. nepraví prý vůbec, jaký rozkaz má na mysli, a nelze beze všeho prý supponovati, že by to byla pouhá vyhláška policejní. Stížnost přehlíží zařazení předpisu § 281 tr. zák. do hlavy »O přečinech a přestupcích proti veřejnému pokoji a řádu«, z něhož sama již nepochybně vyplývá, že »rozkaz, jenž vyšel v čas veřejného nepokoje«, nemůže býti jiný než rozkaz úřadu policejního. Jestli tento v první řadě povolán, aby bděl nad veřejným pokojem a řádem a vychází též ze všech ostatních předpisů trestního zákona o shluknutí zřejmě na jevo, že mají za účel, aby dodaly nařízením policie a jich orgánů při udržování veřejného pokoje a řádu potřebného důrazu. Pouze policejní trestnost jest ministerským nařízením ze dne 30. září 1857, čís. 198 ř. zák., omezena na menší přestoupení zákona, jež ani všeobecným trestním zákoníkem ani zvláštním nařízením nejsou trestem ohroženy. Další výtká stížnosti, že nesprávně použito bylo trestního předpisu § 281 tr. zák., ježto příčina opuštění domu, obžalovaným udaná, byla zajisté důležitá, stává se bezpředmětnou již tím, že soud nalézací dotyčnému udání stěžovatelovu víru odepřel.

Čís. 727.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
K pojmu »až dosud obvyklé ceny« ve smyslu § 9 lich. zák.

(Rozh. ze dne 7. února 1922, Kr II 84/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Uherském Hradišti ze dne 9. listopadu 1920, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem dle § 9 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Kdežto veřejný obžalobce obžaloval obžalovaného pro přečin předražování dle § 11 čís. 4 svrchu uvedeného zákona (pletichy), shledal nalézací soud dle rozsudkového výroku skutkovou podstatu přečinu dle § 9 čís. 3 v tom, že obžalovaný na jaře a v létě 1920 přeplácel, byv již pro předražování právoplatně odsouzen, při nákupu předmětu potřeby t. j. krávy, již hodlal zciziti, cenu dobytka až dosud obvyklou. V rozhodovacích důvodech rozsudku se dovozuje, že za obvyklou cenu jatečného dobytka dlužno považovati takovou cenu, kterou může řezník za hovězí dobytek platiti, aby mohl beze ztráty, po případě s přípustným pro něho ziskem prodávati

maso nejvýše po 15 K za kilogram, totiž za nejvyšší cenu, stanovenou pro hovězí maso nařízením správce zemské správy politické na Moravě ze dne 23. ledna 1920, čís. 56 sb. z. a n. Na to rozsudek vypočítává, že, měl-li řezník beze ztráty prodávati maso po 15 K za kilogram, mohl za kilogram živé váhy dobytka platiti asi 9 K, nikterak tedy přes 10 K, a dospívá k závěru, že, platil-li obžalovaný při koupi jedné krávy 12 K 50 h, při koupi druhé pak 11 K 50 h za kilogram živé váhy, přeplácel onu shora vypočtenou cenu asi 9 K, čímž prý, poněvadž kupoval krávy za tím účelem, by je porazil a maso z nich prodal, tedy za účelem zcizení, dána je skutková podstata přečinu dle § 9 čís. 3 lichevního zákona. Postup nalézacího soudu je zřejmě nesprávný. »Až dosud obvyklou cenou« ve smyslu § 9 lichevního zákona dlužno rozuměti onu cenu, která byla za ten který předmět potřeby až do kritické doby buď všeobecně nebo v určité oblasti bez podstatné změny poměrů, směrodatných pro utváření se cen, po jistou přiměřenou dobu skutečně požadována a placena. Zjištění ceny, v tomto smyslu až dosud obvyklé, totiž ceny za dotýčný předmět potřeby skutečně požadované a placené, nelze nahraditi úvahami a výpočty ceny, kterou nakupující mohl platiti za předmět potřeby, měl-li zboží z něho vyrobené prodávati za maximální cenu, pro zboží to úředně stanovenou. Rozhodnými jsou tu výhradně skutečné poměry vůbec a ceny, skutečně požadované a placené zvlášť; při tom není vyloučeno, že tyto ceny převyšují úředně stanovené ceny nejvyšší, tím méně pak mohou býti tu směrodatnými nejvyšší ceny, stanovené pro zboží, které se z předmětů potřeby dotýčného druhu získává nebo vyrábí. Soud první stolice přehlíží též úplně, že přeplácení ceny »až dosud obvyklé« opodstatňuje za ostatních zákonitých předpokladů trestný čin dle § 9 lich. zákona jen tenkrát, nebyla-li prodávacem určita cena požadována a otázkou tou v rozsudku vůbec se nezabývá. Zakládá se tudíž výrok rozsudkový, který důsledkem mylného právního názoru nalézacího soudu podstatné podmínky přečinu ve smyslu § 9 lichevního zákona nesprávně zjišťuje pokud se týče vůbec nezjišťuje, na zřejmém porušení zákona; bylo proto zmateční stížnosti vyhověti a, aniž vzešla potřeba zkoumati, zda-li a pokud je stížnost odůvodněna také, pokud uplatňuje důvody zmatečnosti čís. 4, 5, 9 a), 9 b), 10 § 281 tr. ř. také ještě v různých jiných směrech, rozsudek jako zmatečný dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. zrušiti a vrátiti věc soudu první stolice, k novému projednání a rozhodnutí. Stalo se tak ve smyslu § 5 zákona ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. z. na rok 1878 již v zasedání neveřejném, jelikož v rozsudku a v jeho rozhodovacích důvodech nejsou, jak ze shora řečeného patrné, zjištěny skutečnosti, které by při správném použití zákona bylo nálezu za základ položit, zrušovacímu soudu tudíž ve věci samé ještě rozhodnouti nepřisluší a nelze se naopak obejít bez nařízení nového hlavního přelíčení.

Čís. 728.

Předražování (cís. nařízení ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák.).

Pletichy pokoutným obchodem se sodou. Přichází tu v úvahu též, že ministerstvo, stanovíc směrné ceny pro výrobky ze sody, vzalo za základ cenu sody docílenou v podloudném obchodování.

(Rozh. ze dne 9. února 1922, Kr I 113/21.)